

VIAȚA FILIALELOR

CZU 061.237:027.52(478)=135.1

POVESTEA MICILOR EUROPENI LA CEA DE-A XV-A EDIȚIE

*Liliana JUC,
șefa Bibliotecii „Târgoviște”*

Clubul „Micii europeni” este un serviciu estival, unde participanții descoperă farmecul fiecărui stat dintre cele 27 state-membre ale Uniunii Europene (UE) și savoarea copilăriei în aceste țări. Participanții însușesc informații, curiozități, tradiții și obiceiuri, află care sunt jocurile preferate ale copiilor din UE, asimilând în felul acesta particularitățile reprezentative pentru fiecare stat european. Prin abordare interactivă și metodele învățării active și colaborative, prin tehnici de simulare, modelare și observație euristică, elevii învață ce înseamnă Marea Familie Europeană și care este importanța și rolul valorilor europene în viața cotidiană.

Clubul pe interese „Micii europeni” a fost inițiat în 2010. Scopul acestuia era și rămâne familiarizarea participanților cu Uniunea Europeană, motivarea lecturii și promovarea valorilor europene în activități axate pe impactul real asupra formabililor. Obiectivul general rezidă, prin urmare, în cultivarea și aplicarea noilor competențe în aptitudini de interacțiune socioculturală și comportamente zilnice. Obiectivele (a) gnoseologice, (b) praxiologice și (c) integrative sunt: (a, b) înțelegerea și utilizarea noțiunilor-cheie legate de UE; (a, b) cunoașterea și recunoașterea identității fiecărui stat din cele 27 de state-membre ale UE; (b, c) identificarea și folosirea în context, aplicarea creativă a informațiilor generale și specifice care țin de simboluri, elemente de identitate, trăsături culturale, componente interculturale și dialog multi- și pluricultural. Publicul țintă al acestui club sunt copiii în vârstă cuprinsă între 6 și 12 ani. Activitățile sunt desfășurate săptămânal, în perioada vacanței de vară (în fiecare zi de miercuri a lunilor iunie și iulie, începând cu ora 12.00).

Și în anul 2024, în cadrul Clubului „Micii Europeni”, am (re)descoperit multe lucruri interesante prin prezentări în PowerPoint,

prin lectură, jocuri, teste etc. Bunăoară, am aflat lucruri noi despre țările ambarcațiunilor. Cu titlu de exemplificare, Estonia este cunoscută drept *Țara Cântecelor*, odată la cinci ani fiind organizat *Festivalul cântecelor*; țara este considerată una dintre cele mai tehnologizate din lume (bunăoară, acolo a fost inventat *Skype-ul*). Drapelul Estoniei este inspirat din culorile rândunicii; albastrițele sunt florile preferate ale poporului estonian; iarna, fetele poartă un fel de pantaloni „urs” cu castane coapte în buzunar; fac gemuri din fructe. Letonia este acoperită de câmpii de lavandă mov. De Paște, copiii letoni fac tobogane pentru ouăle vopsite. Lituania are dune de nisip; casele din orașul Riga sunt pictate în culori vesele; copiilor le place să aprindă ruguri și să sară peste ele asemeni strămoșilor lor. Estonia, Letonia și Lituania au o natură minunată, pretutindeni e multă curățenie și tehnologizare avansată. Situate aproape de Marea Baltică, aceste țări au o tradiție bogată în construirea și navigarea ambarcațiunilor. Turiștii pot explora istoria marină a acestor țări, vizitând muzeele maritime sau participând la excursii pe mare.

În cea de-a doua ședință a clubului din acest an, am recapitulat materia din prima ședință despre țările baltice: capitalele, așezarea geografică, obiceiuri și tradiții. Am listat curiozitățile: Estonia este o țară super-tehnologizată, la intrarea în UE sunt plantați un milion de copaci; în Letonia, margareta este floare națională, florile sunt dăruite în număr par; Riga este cel mai mare oraș din țările baltice; Vilnius este „Roma Balticii”; în Lituania, *sarkotis* este prăjitură națională. Etapa următoare a fost dedicată descoperirii: cunoașterea țărilor scandinave prin prezentări pe ecranul mare.

Astfel, copiii au aflat că în Suedia, *țara fetițelor extravagante* (precum este eroina cărților lui Astrid Lindgren – Fifi Brindacier), nu se vând arme-jucării, la fiecare pas poți auzi cuvântul „tack” („mulțumesc”), îți poți pune cortul oriunde, poți culege pomușoare și ciuperci (cu excepția grădinilor private); tot aici, există *procesiunea Sfintei Lucia*. În Finlanda, țara unde locuiește Moș Crăciun, poate fi văzută aurora boreală, se desfășoară festivalul sculpturilor în gheață, iar copiii sunt puși pe patine sau schiuri imediat ce învață să meargă. Danemarca este *țara jocurilor și a parcurilor*, iar la zilele de naștere tortul este decorat cu drapeluțe mici în loc de lumânări. În cadrul atelierului de creație, am reprezentat prin desen portul național al fiecărei țări din Uniunea Europeană.

La a treia ședință, am făcut o recapitulare a țărilor scandinave, enumerând simbolurile, obiceiurile, tradițiile, bucatele tradiționale etc. Apoi, am descoperit Germania, *țara poveștilor și legendelor*, unde se află *Biserica amintirii* cu cele două turnuri (supranumite „rujul” și „dintele găunos”), unde poți întâlni 1456 feluri de cârnați sau merge la *sărbătoarea berii* (la care, în două zile, se beau 900.000 de litri de bere), unde s-au născut mulți compozitori celebri – Bach, Beethoven, Wagner, Schuman, Brahms. A urmat Belgia, *țara sărbătorilor* (câte una pe săptămână) cu muzeul *Atomium*, cu monumentul *Manneken Pis* din Bruxelles, cu produsele-simbol – ciocolată, napolitane, bere, midii, cartofi prăjiți. Am vizitat virtual și Olanda, *țara lalelelor, morilor de vânt, bicicletelor și brânzeturilor*. Am descoperit Luxemburgul, cea mai mică țară din Uniunea Europeană, unde copiii învață să fie economicoși, unde înainte de Paște se învârtesc hârâitoarele, iar popicele este un joc național.

În cea de a patra ședință, am rezumat curiozitățile din ședințele anterioare. Apoi, am purces la asimilarea noilor informații despre Cehia și Maria Britanie (chiar dacă aceasta nu mai face parte din UE). În felul acesta, am aflat ce jocuri le plac copiilor englezi, ce reprezintă rețeta *Apple crumble*, cine a fost regina Elisabeta a II-a. Am aflat și multe curiozități: de exemplu, că scriitorul Lewis Carroll, autorul cărții *Alice în Țara Minunilor*, a început să o scrie după o plimbare cu barca, fiind inspirat de o fetiță pe nume Alice Liddel; iar James Barrie, autorul cărții *Peter Pan*, a fost inspirat de către un băiețel pe nume Piter Llewelyn Davies, pe care l-a întâlnit în parc împreună cu frații săi. Am mai aflat ce înseamnă un *kilt* și ce semnifică cele trei culori. Am descoperit Cehia ca pe o *țară a monumentelor și a marionetelor manevrate pe sfori*: am aflat despre

nostimul erou național, bravul soldat *Švejk*, aventurile lui fiind descrise de Jaroslav Hašek; despre cele mai frumoase cărți ilustrate pentru copii și despre povestea în care o femeie își uită grișul pe foc, iar acesta inundă toată țara. În partea practică a activităților, am modelat din plastilină simbolurile reprezentative ale țărilor pe care le-am traversat.

Pentru a descoperi Polonia, am invitat-o pe Eugenia Negru, profesoară de istorie de la Liceul „Prometeu Protalent” (membră a echipei de lucru la crearea suportului de curs *Integrare europeană pentru tine*, elaborat de ProDidactica), care a vizitat de mai multe ori această țară și a rămas încântată de cultura și tradițiile ei. Doamna Negru le-a vorbit copiilor despre cum a descoperit Polonia: a făcut-o într-un mod interactiv, distractiv, memorabil. Bunăoară, primind bomboane „răcușor”, copiii au sesizat culorile drapelului polonez (alb și roșu); colorând harta de contur, au descoperit vecinii Poloniei; testând ingredientul ce le-a fost pus în palmă, au aflat despre mina de sare cu nouă etaje. Au mai aflat că Polonia are o așezare de câmpie, este a doua țară din lume (după SUA) care și-a elaborat Constituția (3 mai 1791); că 11 noiembrie este *Ziua Națională a Poloniei*. Polonezii spun „limba paternă” și nu „limba maternă”; își sărbătoresc ziua numelui și nu ziua nașterii; în familia de zimbri, masculul se numește zimbru, femela – văcuță, puiul – vițel; la cina de Crăciun, polonezii gătesc 12 feluri de mâncare, ceea ce semnifică 12 apostoli și 12 luni ale anului. Au mai descoperit că lagărul de concentrare nazist *Auschwitz* este numele german al orașului din apropiere, Oświęcim, situat la aproximativ 60 kilometri vest de Cracovia, în sudul Poloniei. Au aflat despre nume răsunătoare, precum: Mieszko I, fondatorul statului

polonez; Nicolaus Copernicus, astronomul și matematicianul care a înaintat *teoria heliocentrică* (soarele este în centru, iar planetele gravitează în jurul acestuia); Marie Curie, savanta care a descoperit *polonium*, un element radioactiv; Frédéric Chopin, compozitorul renumitelor valsuri, de mazurci poloneze; Papa Ioan Paul al II-lea, primul Papă de altă origine decât cea italiană, fiind polonez; Robert Lewandowski, unul din cei mai buni atacanți din fotbalul modern, la fel, este din Polonia. La final, am organizat concursul de întrebări și răspunsuri, am desenat pe asfalt rebusul, unde copiii și-au dat toată silința, au consolidat și au reflectat totodată noile cunoștințe acumulate.

În cea de-a șasea ședință, am descoperit Malta și Irlanda împreună cu Eugenia Negru, profesoară de istorie de la Liceul „Prometeu Protalent”. Astfel, am aflat că pe insula Malta au naufragiat apostolul Luca și apostolul Pavel; că Valletta este cea mai *mică capitală din UE* (suprafața de 0,8 km² cu 6300 de locuitori vs. Chișinăul – 123 km² și 750.000 de locuitori); că Malta a fost bombardată în cel de-al Doilea Război Mondial de către italieni și germani, a primit ordinul Sf. Gheorghe de la regele Marii Britanii; că maltezii sunt foarte generoși – 83% fac acțiuni de caritate. Malta a fost supranumită *Soră medicală a Mării Mediterane*, deoarece aici erau transportați pentru a primi îngrijiri medicale soldații din Primul Război Mondial (1914-1918); Malta, *țara mierii*, se mai remarcă prin carnaval și *cavalerii săi*. Dublin înseamnă *balta neagră*, iar Irlanda este o țară fără păduri. Pe data de 17 martie este sărbătorită *Ziua Sfântului Patrick*, *apostolul Irlandei*. Poporul irlandez a rămas marcat de *Marea foamete irlandeză* (1845-1849), „An Gorta Mor”, de aceea și bucătăria lor este consistentă, cu multă carne (slănină fiartă cu varză, picioare de porc), nelipsitele cartofi, pâine etc. Are specia sa canină – câinele-lup irlandez. Înțelepciunea proverbelor irlandeze este larg răspândită („Cine este rănit, plânge”, „Pentru fiecare os există sute de câini”); *Haloween-ul* vine din Irlanda; irlandezii nu au cuvinte pentru „da” și „nu”. În Irlanda, prima lună de toamnă este august. Irlanda este prima țară care a interzis fumatul în public, reclamele de tutun și expunerea pachetelor de tutun în magazine; a introdus taxele de mediu pentru pungi de plastic și a interzis utilizarea becurilor incandescente. Exemplele, bineînțeles, ar putea continua.

Pentru a sintetiza, este important de menționat că toți copiii au participat cu bucurie la ședințele Clubului, s-au alăturat activităților, au dat dovadă de interes și de bune cunoștințe acumulate.

Pentru a asigura rezultatele învățării, am recurs la varii metode de predare a informației, inclusiv predarea reciprocă, metode de expunere, prezentare, brainstorming. Am reactualizat cunoștințele (precum: drapelul, capitala, așezarea geografică), am (re)descoperit multe lucruri interesante. Bunăoară, că *țările ambarcațiunilor* (Estonia, Lituania, Letonia) au o natură minunată, multă curățenie și tehnologie avansată. În ședința despre *țările scandinave* (Suedia, Danemarca, Finlanda), am aflat cele mai curioase lucruri despre acestea: ce reprezintă cuvântul „tack” („mulțumesc”, în suedeză); care este semnificația sărbătorii *Sf. Lucia*; faptul că danezii sunt în topul celor mai fericiți oameni; sunt patrioți, pentru că pun drapelul în loc de lumânări în tortul aniversar etc. În Suedia, considerată *țara fetițelor extravagante*, nu se vând arme-jucării. În Finlanda, *țara lui Moș Crăciun*, Joulupukki, unde iarna durează cât trei anotimpuri, se organizează *festivalul sculptatului în gheață*, copiii citească mult, aurora boreală are o legendă etc. În Danemarca, *țara parcurilor și a jocurilor*, monumentul *Mica Sirenă* a trecut prin mai multe încercări: ba a fost stropit cu vopsea, ba a rămas fără cap și locuitorii nu s-au liniștit până nu l-au văzut recuperat și reparat. Germania, *țara poveștilor și legendelor*, cu ineditele sale crenvurști și *sărbătoarea berii*, e și țara cu cei mai mulți compozitori. Belgia – cu cele mai multe ciocolatierii, napolitane, cu savuroșii cartofi prăjiți și sărbători, cu muzeul dedicat atomului, cu celebrul monument dedicat băiețelului (care, conform legendei, a salvat orașul Bruxelles). Olanda – cu multe canale și mai multe biciclete, decât oameni.

În concluzie, reiterăm că, în cadrul Clubului pe interes „Micii europeni”, printr-o combinație de informații adaptate la public și prin abordări, metode și tehnici specifice pentru astfel de activități, am prezentat participanților o serie de teme legate de Uniunea Europeană, le-am vorbit despre țările UE și am promovat, astfel, valorile particulare, specifice, inedite și comune ale acestui spațiu supranațional și transcultural. În cadrul acestui club pe interes, participanții asimilează informații despre particularitățile reprezentative ale fiecărui stat european și dezvoltă astfel competențe culturale și interculturale și abilități de interacțiune și socializare, precum și competențe transversale (de cooperare, toleranță, empatie, respect reciproc), bazate pe exemple din Marea Familie Europeană.